

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Petra Šebka a soudců Mgr. Petra Sedláka, Ph.D. a JUDr. Václava Štencla, MA ve věci

žalobců: a) B. U., nar. X
 bytem X
 b) J. U., nar. X
 bytem X

proti
žalovanému: **Státní pozemkový úřad**
 sídlem Husinecká 1024/11a, 130 00 Praha 3

o žalobách proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 9. 2021, č. j. SPU 254601/2021,

takto:

- I. Žaloby **se zamítají**.
- II. Žalobci **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

- 1. Žalobkyně žalobou doručenou Krajskému soudu v Brně dne 18. 11. 2021 a žalobce žalobou doručenou dne 30. 11. 2021 se domáhají zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 9. 2021,

č. j. SPU 254601/2021, kterým žalovaný zamítl odvolání žalobců proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Jihomoravský kraj, pobočky Břeclav (dále též „pozemkový úřad“), o schválení návrhu komplexních pozemkových úprav v katastrálním území Nikolčice ze dne 13. 4. 2021, č. j. SPU 070143/2021/523203/Rý (dále též „prvostupňové rozhodnutí“) podle § 11 odst. 4 zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úradech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí (dále jen „zákon o pozemkových úpravách“), a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

2. Krajský soud podané žaloby spojil ke společnému projednání usnesením ze dne 20. 1. 2022, č. j. 31 A 135/2021-14.

II. Obsah žalob

3. Žalobci shodně uvádí, že dne 29. 5. 2020 byl vystaven návrh komplexních pozemkových úprav, aniž by s nimi byl projednán, načež byl dne 17. 6. 2020 zapsán jejich nesouhlas s pozemkovými úpravami. Po celou dobu řízení byl na žalobce vyvíjen nátlak, a proto návrh nakonec podepsali. Žalobci urgovali vyhotovení pozemkových map. Následně se jim podařilo sehnat ortofoto, ze kterého vyplývá, že pozemková úprava není správná. Zpracovatel podhodnotil porosty a špatně zaměřil hranici intravilánu a extravilánu a rozdíl v rámci pozemků žalobců činí 3 500 m². Dále zpracovatel nevzal v potaz zastavěné pozemky a zastavěné území a rozdílnou hodnotu silnic a liniových staveb a orné půdy a viničních tratí. Žalobci se po odvolání snažili napravit chyby Ing. H., avšak marně.
4. Žalobce ve své žalobě navíc zopakoval, že dle zákona je projektant povinen s ním návrh pozemkových úprav projednat, což se nestalo, a že je stanovením hranice mezi intravilánem a extravilánem poškozen minimálně o 3 500 m², neboť hranice měla být stanovena po obvodu výstavby farmy. Navíc také namítá, že zpracovatel dal do pozemkových úprav protizákonně § 2 zákona o pozemkových úpravách.

III. Vyjádření žalovaného

5. Dne 10. 3. 2023 bylo krajskému soudu doručeno vyjádření žalovaného k podaným žalobám. K nepředání map uvedl, že soupis nároků podle § 8 odst. 1 zákona o pozemkových úpravách byl vyvěšen od 26. 7. 2016 po dobu 15 dnů na Obecním úřadu Nikolčice. Součástí dokumentace podle čl. VI bodu 7 přílohy č. 1 bodu 12) vyhlášky je mapa vlastnických vztahů, ale jedná se o přehlednou mapu (velkého formátu, zpravidla A1) založenou ve spisové dokumentaci. Na ortofotomapy ani na přehlednou mapu svých stávajících pozemků nemají vlastníci žádný zákonný nárok. Vlastníci však mají možnost nahlédnout do vyvěšeného soupisu nároků, spisu či webové aplikace Českého úřadu zeměměřického a katastrálního „Nahlížení do katastru nemovitostí“. Žalobce nahlížel do návrhu komplexních pozemkových úprav již dne 17. 6. 2020. S žalobci bylo dále jednáno dne 10. 7. 2020 a dopisem pobočky ze dne 7. 8. 2020 jim bylo poskytnuto 5 ks barevných mapových podkladů formátu A3 (všechny uvedené doklady jsou uloženy ve spisové dokumentaci pobočky). Žalobci měli tedy možnost učinit si kopie mapy před jednáním konaným dne 6. 10. 2020.
6. K nesprávnému ocenění porostů žalovaný vyjasnil, že ze soupisu nároků pro LV X jasně vyplývá, že porosty na pozemcích s druhem pozemků vinice a les byly oceněny. Dále žalovaný uvedl, že dopisem ze dne 7. 12. 2015, č. j. SPU 640803/2015/523203/Za, vyzval správní orgán prvního stupně vlastníky k udělení souhlasu s řešením pozemků vyžadující

souhlas podle § 3 odst. 3 zákona o pozemkových úpravách. Žalobci byla výzva doručena fikcí dne 20. 12. 2015, žalobkyni dne 21. 12. 2015.

7. K dalším námitkám žalovaný dodal, že ze spisu nevyplývá, že by byl na žalobce vyvíjen nátlak ani že by byly pozemkové úpravy provedeny pro objednatele Z., J. a „ostatní zlatokopy“, neboť jsou vždy zahajovány z moci úřední (§ 6 odst. 2 zákona o pozemkových úpravách). Podle § 11 odst. 1 zákona o pozemkových úpravách pak lze přihlížet k námitkám, podaným v době vystavení návrhu, nikoliv při nebo po závěrečném jednání.
8. Na závěr svého vyjádření žalovaný trval na tom, že návrhem nového uspořádání pozemků nedošlo k porušení § 10 zákona o pozemkových úpravách, neboť kritéria přiměřenosti ve smyslu § 10 odst. 2 zákona o pozemkových úpravách byla dodržena a žalobci byl návrh nového uspořádání pozemků odsouhlasen. Žalobci nebyli návrhem nového uspořádání pozemků nikterak poškozeni ani kráceni na svých vlastnických právech. Zásadní podmínkou pro schválení návrhu pozemkových úprav je dosažení souhlasu podle § 11 odst. 4 zákona o pozemkových úpravách, podle kterého pozemkový úřad rozhodne o schválení návrhu pozemkových úprav tehdy, pokud s ním souhlasí vlastníci alespoň 60 % výměry pozemků, které jsou řešeny ve smyslu § 2 zákona o pozemkových úpravách. Návrh nového uspořádání pozemků odsouhlasili vlastníci 99,96 % výměry. K tomu žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí, ze kterého vyplývá, že nedošlo k porušení zákona.

IV. Replika žalobců

9. Na vyjádření reagovali žalobci společně podanou replikou doručenou krajskému soudu dne 2. 5. 2023, ve které zdůraznili, že Ing. H. sdělili, že do dodání mapy 1:2880 a ortofoto mapy nesmí s jejich pozemky jakkoli nakládat. Neměl tedy souhlas s novým uspořádáním pozemků a pozemkové úpravy jsou od začátku neplatné. Odsouhlasení pozemků ze dne 15. 10. 2020 bylo dáno pod ústním nátlakem ze strany Ing. Z. Dále žalobci upozornili na absenci veřejného zájmu.

V. Posouzení věci krajským soudem

10. Krajský soud na základě včas podaných žalob přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2, věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“), jakož i řízení předcházející jeho vydání. Při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Ve věci rozhodl po ústním jednání, na kterém účastníci setrvali na svých návrzích a na kterém soud provedl k důkazu mapu přiloženou žalobci k žalobě.
11. Krajský soud považuje za vhodné na úvod stručně reagovat na absenci výzvy k doplnění odvolání žalobců, kterou žalovaný zdůrazňuje ve vyjádření k žalobě. Žalovaný k tomu odkazuje na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 27. 10. 2022, č. j. 54 A 63/2020-42, kterým tamní soud zrušil rozhodnutí žalovaného právě z důvodu chybějící výzvy k doplnění odvolání žalobce. Krajský soud k tomu uvádí, že žalobci proti absenci výzvy nikterak nebrojí. Zrušit napadené rozhodnutí z tohoto důvodu by z úřední povinnosti bylo možné pouze v případě, že je jasné patrné ze správního spisu a jedná se o vadu takového charakteru a míry závažnosti, že brání přezkumu napadeného rozhodnutí v mezích uplatněných žalobních bodů (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 6. 2007, č. j. 9 As 6/2007-65, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 1. 2023, č. j. 7 Afs 135/2022-28). V nyní projednávaném případě dospěl krajský soud k závěru, že absence

výzvy k doplnění odvolání je sice jasná ze správního spisu, nicméně nebrání v přezkumu napadeného rozhodnutí v mezích žalobních bodů, neboť žalovaný přezkoumal prvostupňové rozhodnutí a řízení, které mu předcházelo, v plném rozsahu. Proto soud přistoupil k přezkumu.

12. Ze správního spisu poskytnutého zdejšímu soudu žalovaným vyplynuly následující podstatné skutečnosti.
13. Ministerstvo zemědělství, Pozemkový úřad Břeclav (pozemkový úřad příslušný dle v té době účinné právní úpravy), zahájil řízení o komplexních pozemkových úpravách v katastrálním území Nikolčice na základě žádosti vlastníků nadpoloviční výměry zemědělské půdy v katastrálním území Nikolčice a na žádost obce Nikolčice. Řízení o komplexních pozemkových úpravách bylo oznámeno veřejnou vyhláškou dne 16. 7. 2012, č. j. 125190/2012-MZE-130756, na úředních deskách pozemkového úřadu a obce Nikolčice, a zahájeno dne 1. 8. 2012, (tj. posledním dnem 15 denní lhůty stanovené k vyvěšení veřejné vyhlášky dle § 6 odst. 5 zákona o pozemkových úpravách).
14. Dotčení vlastníci byli výzvou pozemkového úřadu ze dne 7. 12. 2015, č. j. SPU 640803/2015/523203/Za, vyzváni k udělení souhlasu s řešením pozemků, které podléhají souhlasu podle § 3 odst. 3 zákona o pozemkových úpravách. Zároveň byli upozorněni, že v případě, že se nevyjádří, má se za to, že s řešením pozemků v pozemkových úpravách souhlasí. Žalobkyně si výzvu převzala dne 21. 12. 2015, žalobce si výzvu nevyzvedl.
15. Účastníky řízení pozemkový úřad pozval na úvodní jednání dle § 7 zákona o pozemkových úpravách dopisem ze dne 27. 1. 2016, č. j. SPU 040983/2016/523203/Za. Na úředních deskách pozemkového úřadu a obce Nikolčice bylo vyvěšeno oznámení o zahájení řízení o komplexních pozemkových úpravách v k.ú. Nikolčice a pozvánka na úvodní jednání ze dne 29. 1. 2016.
16. Dne 22. 2. 2016 se konalo úvodní jednání v Nikolčicích, na kterém byli účastníci seznámeni s účelem a cílem pozemkových úprav, formou, předpokládaným obvodem a způsobem ocenění pozemků pro pozemkové úpravy (viz zápis z úvodního jednání ze dne 24. 2. 2016, č. j. SPU 092390/2016/523203/Za). Ve spise je založena také prezenční listina z úvodního jednání, ze které je patrné, že se jej oba žalobci zúčastnili.
17. V souladu s § 8 odst. 1 zákona o pozemkových úpravách pozemkový úřad zabezpečil vypracování soupisu nároků vlastníků pozemků podle jejich výměry, ceny, vzdálenosti a druhu. Soupisy nároků byly doručeny všem vlastníkům, jejichž pobyt byl znám, dopisem ze dne 15. 7. 2016, č. j. SPU 358490/2016/523203/Za. Dne 18. 7. 2016 bylo na úředních deskách pozemkového úřadu a obce Nikolčice vyvěšeno oznámení o vyložení soupisu nároků vlastníků pozemků a stanovena lhůta pro uplatnění námitek 15 dnů od doručení, příp. vyvěšení soupisu nároků. Žalobci dopis převzali dne 25. 7. 2016.
18. Dle napadeného rozhodnutí byli vlastníci na projednání návrhu pozemků pozváni zpracovatelem komplexních pozemkových úprav Geocart CZ a. s. e-mailem v několika etapách, které probíhaly od listopadu 2017. S pozvánkou k osobnímu projednání jim byl zaslán soupis nových pozemků včetně grafického zobrazení. O jednání konkrétně se žalobcem se zmiňuje zápis z jednání kontrolního dne 29. 10. 2019 a zápis z jednání kontrolního dne ze dne 6. 10. 2020.
19. Zpracovaný návrh komplexních pozemkových úprav byl od 29. 5. 2020 vyvěšen na obecním úřadu v Nikolčicích a pozemkovém úřadu k nahlédnutí (informace o možnosti nahlédnout

byla vyvěšena od 25. 5. 2020 do 2. 7. 2020). O vystavení návrhu a možnosti uplatnit námitky a připomínky byli vlastníci vyrozuměni dopisem pozemkového úřadu ze dne 25. 5. 2020, č. j. SPU 172036/2020/523203/Rý.

20. Žalobce nesouhlasil s odsunutím pozemků z některých původních pozic (viz zápis z jednání dne 17. 6. 2020 v rámci vystavení návrhu, č. j. SPU 214466/2020). Dne 10. 7. 2020 se konalo jednání, na které se dostavili oba žalobci k dořešení námitky žalobce. Bylo dohodnuto, že projektant se pokusí vyhovět uvedeným požadavkům žalobců. Následně byly žalobci zaslány podklady pro projednání návrhu v rámci komplexních pozemkových úprav ze dne 7. 8. 2020, č. j. SPU 282294/2020/523203/Rý, které převzal dne 10. 8. 2020. Dne 6. 10. 2020 se konalo jednání za účelem projednání nesouhlasu s novým návrhem nového uspořádání pozemků, na které se dostavil žalobce. Projektant upravil návrh dle požadavků žalobce vznesených na jednání dne 10. 7. 2020. Žalobce trval na svém požadavku vytištění map nově navržených pozemků, čemuž bylo vyhověno. Bylo dohodnuto, že žalobce do jednoho týdne sdělí, zda s návrhem souhlasí. V případě nesouhlasu projektant vrátí jeden z pozemků do původní lokality, aby bilance odpovídala zákonným kritériím. Ve spise je založen soupis nových pozemků podepsaný žalobcem dne 15. 10. 2020 a žalobkyní dne 16. 10. 2020.
21. Závěrečné jednání všech vlastníků se z důvodu nouzového stavu konalo korespondenční formou. Zápis ze závěrečného jednání byl účastníkům řízení rozeslán dopisem ze dne 15. 1. 2021, č. j. SPU 317827/2020/523203/Rý. Zpracovaný návrh byl odsouhlasen vlastníky 99,96% výměry (tj. 1513,7 ha z 1514,3 ha) půdy z celkové výměry řešených pozemků. Pozemkový úřad proto rozhodl o schválení návrhu komplexních pozemkových úprav. Odvolání proti tomuto rozhodnutí podali toliko žalobci a Ing. J. K., přičemž žalovaný jejich odvolání zamítl, neboť shledal, že nebylo prokázáno, že by došlo k porušení zákona, nebo že řízení, které předcházelo vydání rozhodnutí, bylo vedeno v rozporu se zákonem.
22. Při vypořádání jednotlivých námitek zdejší soud vycházel z následujících východisek.
23. Pozemkovými úpravami se dle § 19 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o úpravě vlastnických vztahů“) rozumí *„změny v uspořádání pozemků v určitém území provedené za účelem vytvoření půdně ucelených hospodářských jednotek podle potřeb jednotlivých vlastníků půdy a s jejich souhlasem a podle celospolečenských požadavků na tvorbu krajiny, životního prostředí a na investiční výstavbu.“* O jejich provedení a s ním souvisejících výměrách nebo přechodu vlastnických práv, o určení hranic pozemků nebo o zřízení, popřípadě zrušení věcného břemene k dotčeným pozemkům rozhoduje pozemkový úřad na základě dohody vlastníků. V případě, že se vlastníci nedohodnou, rozhoduje pozemkový úřad za podmínek stanovených zákonem. Rozhodnutí pozemkového úřadu přezkoumá na návrh účastníka soud (odst. 2 citovaného ustanovení).
24. *„Pozemkovými úpravami se ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. V těchto souvislostech původní pozemky zanikají a zároveň se vytvářejí pozemky nové, k nimž se uspořádávají vlastnická práva a s nimi související věcná břemena v rozsahu rozhodnutí podle § 11 odst. 8. Současně je cílem pozemkových úprav zajištění podmínek pro zlepšení kvality života ve venkovských oblastech včetně napomáhání diverzifikace hospodářské činnosti a zlepšování konkurenceschopnosti zemědělství, zlepšení životního prostředí, ochranu a zúrodnění půdního fondu, lesní hospodářství a vodní hospodářství zejména v oblasti snižování nepříznivých účinků*

povodní a sucha, řešení odtokových poměrů v krajině a zvýšení ekologické stability krajiny. Výsledky pozemkových úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu a jako neopomenutelný podklad pro územní plánování“ (§ 2 zákona o pozemkových úpravách). Může při nich tedy dojít k nucenému přechodu vlastnického nebo užívacího práva k pozemkům. Většinou nepředstavují vyvlastnění v pravém slova smyslu, protože v podstatě jsou hromadnou dobrovolnou směnou vlastnických práv dotčených vlastníků. Nicméně pro tu skupinu vlastníků, která s prováděnými úpravami nesouhlasí, se tak mohou jevit. Ústavní pravidla platná pro vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva jsou prostředkem ochrany jejich vlastnictví. Jak konstatoval Ústavní soud již v nálezu ze dne 27. 5. 1998, sp. zn. Pl. ÚS 34/97, pozemkové úpravy se provádějí ve veřejném zájmu a na základě zákona a je na příslušných orgánech, aby (v souladu s čl. 11 odst. 4 Listiny základních práv a svobod) striktně zajistily právo na adekvátní náhradu. Závěry uvedené v citovaném plenárním nálezu se sice vztahují k předcházející úpravě pozemkových úprav (zákon č. 284/1991 Sb.), jsou však použitelné i za účinnosti úpravy současné, neboť i ta je vystavěna na stejných principech. Jak dále rozvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 8. 12. 2011, č. j. 2 As 80/2011-151, „[p]odle čl. 11 Listiny základních práv a svobod má každý právo vlastnit majetek a podle odst. 4 tohoto ustanovení je vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva možné ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu. V daném případě zákon o pozemkových úpravách vychází z existence veřejného zájmu na určitém optimálním uspořádání pozemků a zásahy do vlastnického práva na jeho základě učiněné jsou tedy přípustným zásahem na základě zákona. Zákon také stanoví limity, jejichž respektování zaručuje, že tento zásah není nepřiměřený.“

25. Řízení o pozemkových úpravách je sice správní řízení (§ 24 odst. 1 zákona o pozemkových úpravách), jde však o řízení velmi specifické, a to jak s ohledem na jeho předmět (kde jde i o změnu vlastnického práva a jiných věcných práv k pozemkům v řádech stovek případů), tak i s ohledem na velký okruh účastníků tohoto procesu, ale i jeho samotný účel (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2011, č. j. 1 As 99/2010-79). Je vedeno ve veřejném zájmu a zahajováno z moci úřední (§ 2, § 6 odst. 1 až 3 zákona o pozemkových úpravách). Vedle veřejného zájmu stojí jednotlivé partikulární zájmy soukromých vlastníků pozemků. Podmínky k racionálnímu hospodaření je třeba posuzovat nejen z hlediska jednotlivých vlastníků, ale též k celku a všem vlastníkům. Z výše uvedeného je zřejmé, že každý vlastník nemovitostí vstupující do pozemkové úpravy, musí akceptovat nově nastolený stav, bylo-li ho dosaženo správným procesním postupem a byly-li současně dodrženy zákonem stanovené podmínky, omezení a regulativy. Jinými slovy řečeno, nesouhlas účastníka řízení, zde vlastníka pozemků dotčených pozemkovou úpravou, s věcným uspořádáním nemovitostí ve schváleném návrhu pozemkové úpravy může vést k závěru o nezákonnosti rozhodnutí a jejího schválení jen tehdy, opírá-li se o tvrzení o porušení shora uvedených zákonných požadavků.
26. O jednotlivých námitkách soud uvážil následovně.
27. Žalobci v první řadě namítají, že byl zpracován návrh komplexních pozemkových úprav, aniž by s nimi byl projednán. Dále žalobci namítají, že nedali souhlas s pozemkovými úpravami. V replice odkazují na § 9 odst. 20 zákona o pozemkových úpravách.
28. Dle § 9 odst. 20 zákona o pozemkových úpravách je zpracovatel návrhu „*povinen v průběhu jeho zpracovávání projednávat nové uspořádání pozemků s dotčenými vlastníky pozemků. Svůj souhlas, případně nesouhlas, vlastníci potvrdí podpisem na soupisu nových pozemků.*“

29. Ze spisu přitom vyplývá, že se oba žalobci zúčastnili úvodního jednání, na kterém byli seznámeni s účelem a cílem pozemkových úprav, formou, předpokládaným obvodem a způsobem ocenění pozemků pro pozemkové úpravy. Dle napadeného rozhodnutí zpracovatel návrh pozemkových úprav projednával s jednotlivými vlastníky od listopadu 2017. O jednání zpracovatele se žalobci před zpracováním návrhu pozemkových úprav se ve spise nenachází bližší informace, nicméně ze zápisů z kontrolního dne 27. 10. 2019 a 6. 10. 2020 vyplývá a sami žalobci uvádí, že je zástupce zpracovatele kontaktoval v roce 2015 a 2018. Krajský soud proto nemá za to, že by se žalobci bylo před zpracováním návrhu jednáno nedostatečně.
30. Samotný návrh byl přístupný k nahlédnutí od 29. 5. 2020 a účastníci k němu mohli podávat námítky. Žalobce nesouhlasil s odsunutím pozemků z některých původních pozic. K projednání jeho námítky bylo na den 10. 7. 2020 svoláno ústní jednání, na které se dostavili oba žalobci. Následně byly žalobci zaslány podklady pro projednání a dne 6. 10. 2020 se konalo další ústní jednání, na které se dostavil pouze žalobce. Námítkám žalobce bylo vyhověno a v návrhu byly provedeny změny. Soupis nových pozemků žalobce podepsal dne 15. 10. 2020 a žalobkyně dne 16. 10. 2020. Museli si být přitom vědomi důsledku svých podpisů, tedy souhlasu se soupisem nových pozemků dle § 9 odst. 20 zákona o pozemkových úpravách. Nelze proto souhlasit s tvrzením žalobců, že s podobou nových pozemků nesouhlasili.
31. K podmínění souhlasu poskytnutím map požadovaných žalobci nezbyvá než dodat, že sami uvádí, že na jednání dne 6. 10. 2020 jim byly mapy poskytnuty. Namítají, že se jednalo pouze o výstupní mapy, nicméně co se aktuálního stavu pozemků před provedením pozemkových úprav týče, lze žalobce odkázat na veřejně dostupnou aplikaci „Nahlížení do katastru nemovitostí“ na webových stránkách <https://cuzk.cz/>, kterou mohli žalobci kdykoli využít pro ověření umístění a podoby pozemků ve svém vlastnictví. Žalobcům tedy nebylo nijak bráněno zkontrolovat si podobu současného a plánovaného stavu rozdělení pozemků a byly jim poskytnuty požadované mapy. Žalobci navíc dne 15. a 16. 10. 2020, tedy po poskytnutí výstupních map, se soupisem nových pozemků souhlasili.
32. Souhlas žalobci dle svých tvrzení udělili pouze z důvodu ústního nátlaku. Z dostupných podkladů však soud žádné důvody pro závěr o vytváření nátlaku na žalobce neshledal a žalobci nic takového nedoložili. Žalobcům se může zdát nespravedlivé, že pozemkové úpravy mohou být schváleny, souhlasí-li s nimi vlastníci alespoň 60 % výměry pozemků, které jsou řešeny (v nyní projednávaném případě souhlasili vlastníci 99,96% výměry). To se však pojí s podstatou komplexních pozemkových úprav a míra potřebného souhlasu je dána § 11 odst. 4 zákona o pozemkových úpravách.
33. Ve vztahu k projednávání návrhu komplexních pozemkových úprav žalobci taktéž obecně uvádí, že nesouhlasí s jeho závěrečným projednáním. K tomu krajský soud dodává, že závěrečné projednání svolá pozemkový úřad za účelem seznámení účastníků s návrhem, o kterém bude rozhodnuto. Nesouhlasili-li žalobci s podobou návrhu, mohli své námítky uplatnit vůči vystavenému návrhu, jak ostatně činili. K později podaným námítkám a připomínkám se dle § 11 odst. 1 zákona o pozemkových úpravách nepřihlíží.
34. Žalobci rovněž nesouhlasí s podobou pozemkových úprav. V první řadě namítají, že špatným zaměřením hranice intravilánu a extravilánu v rámci jejich pozemků došlo k rozdílu 3 500 m² a více. Žalobce navíc doplňuje, že hranice měla být stanovená po obvodu výstavby farmy. K této námitce žalobci doložili mapu s ručně zakresleným označením, kde

se podle jejich názoru nachází skutečná hranice extravilánu a intravilánu a kde se nachází hranice stanovená zpracovatelem pozemkových úprav.

35. Krajský soud z mapy přiložené žalobci a podkladů ve spise zjistil, že žalobci sporovaná hranice se nachází mezi pozemkem žalobců (parc. č. XA a parc. č. XB), který se nachází mimo obvod pozemkových úprav, a pozemkem žalobců (parc. č. XC), který je řešen v pozemkových úpravách. Dle soupisu nových pozemků a přiložené mapy má přitom pozemek řešený v pozemkových úpravách zůstat ve vlastnictví žalobce. Sporovaná hranice se tak nachází mezi pozemky žalobců, které jsou v jejich vlastnictví a po pozemkových úpravách v jejich vlastnictví zůstanou. Posunutí hranice by tak mohlo mít vliv toliko na ocenění pozemku vstupujícího do pozemkových úprav, nikoli na jeho „odebrání“ žalobcům. Ani z hlediska ocenění však krajský soud neshledal pochybení. V případě, že by hranice byla posunuta tak, jak žalobci namítají, by do pozemkových úprav vstupoval pozemek menší výměry, a tedy menší hodnoty. Byl-li tedy žalobcům přiznán pozemek vyšší hodnoty, nemohlo to poškodit jejich práva.
36. Žalobci dále namítají, že byla podhodnocena cena porostů na pozemcích. Žalobce konkretizuje, že je jasné vidět ohodnocení trvalých porostů na nula korun.
37. Dle § 8 odst. 6 zákona o pozemkových úpravách se u chmelnic, vinic, sadů, zahrad a pozemků s lesním porostem uvede cena pozemku a cena porostu odděleně a s členěním podle druhu porostu. U ostatních druhů pozemků se cena porostu uvede jen na žádost vlastníka pozemku. Tuto žádost může vlastník pozemku uplatnit nejpozději do konce doby pro vyložení soupisu nároků pozemkovým úřadem podle odstavce 1 citovaného ustanovení. Podle něj pozemkový úřad soupis nároků vyloží po dobu 15 dnů na místně příslušném obecním úřadě a zároveň doručí vlastníkům, jejichž pobyt je znám.
38. Žalobci neuvádí, které trvalé porosty dle nich nebyly oceněny, resp. na jakém pozemku. Zároveň ze spisu nevyplývá a žalobci ani netvrdí, že by požádali o uvedení ceny porostů i u ostatních druhů pozemků než u chmelnic, vinic, sadů, zahrad a pozemků s lesním porostem. Ze soupisu nároků zpracovaného dne 10. 7. 2020 a soupisu nových pozemků ze dne 15. 10. 2020 a dne 15. 3. 2021 (viz příloha k prvostupňovému rozhodnutí) vyplývá, že v rámci ocenění porostů bylo počítáno s lesy a vinicemi.
39. V této souvislosti žalobci také namítají, že zpracovatel nevzal v potaz, že silnice a jiné liniové stavby nemají stejnou cenu jako orná půda, stejně jako viniční tratě nemají stejnou cenu jako orná půda. K této otázce nezbyvá krajskému soudu než dodat, že v soupisu nároků i soupisu nových pozemků je u jednotlivých parcel zohledněn druh pozemku a případný porost, přičemž hodnoty jednotlivých druhů pozemků a porostů jsou uvedeny v tabulce na závěr soupisu nároků. Zpracovatel rozdílnou hodnotu vzal v potaz.
40. Námitky týkající se nesprávnosti hranice intravilánu a extravilánu a podhodnocení tak krajský soud považuje za nedůvodné a dodává, že se jedná o námitky, které žalobci mohli (a měli) uplatnit již proti návrhu pozemkových úprav, se kterým nadto souhlasili. Během řízení jim byla opakovaně poskytnuta možnost konzultace a vysvětlení pozemkových úprav, kterých mohli využít a případné nepřesnosti si vyjasnit. Správné soudy přezkoumávají řízení o pozemkových úpravách z hlediska dodržení procesního postupu a zákonem stanovených podmínek, omezení a regulativů, nikoli z hlediska správnosti konkrétního vybraného řešení. Žádné z nastíněných porušení přitom krajský soud v nyní projednávaném případě neshledal.

41. Žalobce ve své žalobě navíc namítá, že do pozemkových úprav byl nezákonně vložen § 2 zákona o pozemkových úpravách. K tomu zdůraznil, že pozemky zastavěné stavbou, která není ve vlastnictví státu, pozemek funkčně související s touto stavbou (včetně přístupové cesty), zahrady, pozemky v zastavěném území a pozemky v zastavitelných plochách lze v pozemkových úpravách řešit jen se souhlasem jejich vlastníka.
42. Citované ustanovení definuje pozemkové úpravy a vymezuje jejich účel. Dále podle § 3 odst. 3 zákona o pozemkových úpravách *„[p]ozemky zastavěné stavbou, která není ve vlastnictví státu, pozemek funkčně související s touto stavbou včetně přístupové cesty, zahrady, pozemky v zastavěném území, pozemky v zastavitelných plochách a pozemky, na nichž se nacházejí veřejná nebo neveřejná pohřebiště, lze řešit v pozemkových úpravách jen se souhlasem jejich vlastníka. Pokud se vlastníci ve lhůtě stanovené pozemkovým úřadem nevyjádří, má se za to, že s řešením v pozemkových úpravách souhlasí.“*
43. Žalobci byli pozemkovým úřadem vyzváni k udělení souhlasu s řešením pozemků, které podléhají souhlasu podle § 3 odst. 3 zákona o pozemkových úpravách. Zároveň byli upozorněni, že v případě, že se nevyjádří, má se za to, že s řešením pozemků v pozemkových úpravách souhlasí. Žalobkyně si výzvu převzala dne 21. 12. 2015, žalobce si výzvu nevyzvedl. Žalobci na výzvu nereagovali, a proto v souladu s § 3 odst. 3 zákona o pozemkových úpravách nastala fikce souhlasu s tím, aby byly vymezené pozemky řešeny v rámci pozemkových úprav.
44. Míří-li žalobce tvrzením o nezákonném vložení § 2 zákona o pozemkových úpravách na nedodržení veřejného zájmu, kterým podle něj *„není připravit oprávněné vlastníky o vinohrady, sady a jiné lukrativní pozemky“*, dodává k tomu krajský soud, že pozemkové úpravy jsou vždy prováděny ve veřejném zájmu, který je definován právě § 2 zákona o pozemkových úpravách. V nyní projednávaném případě byly parcely vstupující do pozemkových úprav z části vedeny ve zjednodušené evidenci, rozdrobeny a neodpovídaly dnešnímu uspořádání krajiny, cest, vodních toků atd. Zcela jistě bylo ve veřejném zájmu tyto parcely uspořádat tak, aby došlo ke scelení pozemků (počet vstupujících parcel byl 3 571 a vystupujících 1 354) a byly vytvořeny podmínky pro racionální hospodaření.
45. Co se týče argumentace žalobce uplatněné na ústním jednání týkající se scelování pozemků pro jejich lepší obhospodařování v rámci jednotlivých lánů, musí krajský soud konstatovat, že žalobce nepředestřel a nedoložil, že by pozemky odkazované žalobcem byly obhospodařovatelné v rámci jednotlivých lánů. Z map založených ve správních spisech naopak vyplývá, že řada původních pozemků žalobce byla napříč lánem, nebyly od cesty k cestě, popř. vedly přes pole a cestu. Krajský soud neshledal, že by provedení pozemkových úprav bylo ve vztahu k žalobci jakkoli nepřiměřené.
46. Na závěr krajský soud shrnuje, že v nyní projednávaném případě neshledal, že by bylo vůči žalobcům postupováno v rozporu se zákonem, a to včetně dodržení kritérii přiměřenosti dle § 10 zákona o pozemkových úprav. Samotný nesouhlas (v nyní projednávaném případě nadto dodatečný) žalobců s věcným uspořádáním pozemků ve schváleném návrhu pozemkové úpravy může vést k závěru o nezákonnosti rozhodnutí o jeho schválení jen tehdy, bylo-li přijato nesprávným procesním postupem a nebyly-li dodrženy zákonné podmínky. Taková pochybení krajský soud v nyní projednávaném případě neshledal.

VI. Shrnutí a náklady řízení

47. S ohledem na vše shora uvedené dospěl soud k závěru, že rozhodnutí žalovaného, kterým bylo odvolání žalobců zamítnuto, bylo vydáno v souladu se zákonem a shora uvedené žalobní námitky uplatněné žalobci nejsou důvodné. Soudu tedy nezbylo, než žaloby podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout jako nedůvodné.
48. Výroky o nákladech řízení mají oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobci v řízení úspěšní nebyli, a proto jim právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovaný měl v řízení plný úspěch, ale v souvislosti s tímto řízením mu žádné náklady nad rámec jeho administrativní činnosti nevznikly, a proto krajský soud rozhodl, že se žalovanému náhrada nákladů řízení nepřiznává.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 5. září 2023

Mgr. Petr Šebek v. r.
předseda senátu